

Název předmětu: Základy řízení finančních zdrojů

Téma 8: Akvizice v oblasti veřejné správy – resort obrany

Zpracovatel T8:

Ing. et Ing. Jana Boulaouad, Ph.D.

Cíl tématu: Objasnit akvizici ve veřejné správě a u Ministerstva obrany České republiky.

Úkoly pro samostatnou práci:

1. Co je to akvizice?
2. Jaká jsou základní východiska nákupu z úrovně EU, zákonných předpisů ČR a vnitřních předpisů resortu MO?
3. Popište funkce nákupu.
4. Vysvětlíte základní pojmy ze zákona o zadávání VZ (Zadání veřejné zakázky, Veřejná zakázka, Druhy zadávacích řízení, Zadavatel VZ, Dodavatel VZ, Zásady zadávání veřejných zakázek, Druhy veřejných zakázek, Předpokládaná hodnota veřejné zakázky, Režim veřejné zakázky)
5. Vysvětlíte základní pojmy spojené s akvizicí v resortu MO (Akviziční plán, specifikace, centrální a decentrální zadávání, profil zadavatele, cena v místě a čase obvyklá, Národní elektronický nástroj).

Studijní literatura:

- BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

- Document 32009L0081; 32014L0024; 32014L0025 [online]. EUR-Lex Access to European Union Law [Citace: 01. 09. 2020]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0081/>; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0024/>; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0025/>
- NVMO č. 60/2017, o jednotném postupu při úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v resortu Ministerstva obrany, ve znění pozdějších předpisů.
- RMO č. 55/2017, o úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v resortu Ministerstva obrany, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů. Částka 51/2016.

Doporučená literatura:

- České obranné standardy 051655 Procesy životního cyklu systémů v NATO [online]. Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti 2020 [cit. 2020-08-29]. Dostupné z: <http://www.oos-data.army.cz/cos/cos/051655.pdf>
- LUKOSZOVÁ, Xenie. Nákup a jeho řízení. Brno: Computer Press, 2004. Vysokoškolské učebnice. ISBN 80-251-0174-6.
- Pro další studium využijte následující odkazy podkladů Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva financí České republiky: file:///C:/Users/BOULAO~1/AppData/Local/Temp/SMART_Metodika_2016_Metodika-uplatnovani-3E-v-praxi-Pracovni-verze.pdf; <https://docplayer.cz/26273794-Jak-zohlednovat-principy-3e-hospodarnost-efektivnost-a-ucelnost-v-postupech-zadavani-verejnych-zakazek.html>

Obsah:

- Úvod
- Nákup a jeho základní východiska ve veřejném sektoru
- Funkce nákupu
- Východiska ze zákona o zadávání veřejných zakázek
- Východiska vnitřních předpisů MO ČR k úplatnému nabývání majetku ČR

ÚVOD

Zajištění potřeb formou úplatného nabývání zboží, služeb a stavebních prací je v organizacích veřejného sektoru významně ovlivněno zákonnou úpravou a souvisejícími vnitřními předpisy příslušné organizační složky státu (OSS)¹, lépe řečeno příslušného subjektu veřejné správy. Tato specifická podoba je samozřejmě dána charakterem potřeb na straně jedné a charakterem k tomu určených prostředků na straně druhé.²

Pro zabezpečení své činnosti užívá příslušný subjekt veřejné správy (SVS) přidělený státní majetek = zdroje z veřejných rozpočtů. K pořizování nového majetku nebo k udržování stávajícího majetku se v SVS užívají rozpočtem přidělené finanční zdroje.

V zákoně o majetku ČR (219/2000) se v § 14 ukládá povinnost SVS využívat majetek účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností. Příslušná organizace SVS „...si počíná tak, aby svým jednáním majetek nepoškozovala a neodůvodněně nesnižovala jeho rozsah a hodnotu anebo výnos z tohoto majetku“. Přitom majetek státu využívá příslušný SVS zejména k plnění svých funkcí anebo v souvislosti s plněním těchto funkcí a také k zajišťování veřejně prospěšných činností anebo pro účely podnikání.

Pro zachycení a použití výsledků činnosti by měl platit princip měření formulovaný Bazalou: „*Chceme-li řídit, musíme vědět, a máme-li vědět a ne se pouze domnívat, musíme být schopni měřit*“.

K již známému z LS 1. ročníku:

Pojem akvizice lze vnímat jako právní spojení, fúze (sloučení), či konsolidace (splynutí).

Poznámka: Akvizicí ve smyslu právního spojení, fúze (sloučení) a konsolidace (splynutí), rozumíme procesy, při nichž dochází k právnímu nebo ekonomickému spojování podniků. V ČR je integrace této akvizice podporována přílivem zahraničního kapitálu i mezinárodní konkurencí. V nejširším pohledu vnímáme akvizici jako nabývání (získávání, nakupování), a to majetku, kapitálu, zákazníků.

¹ OSS vymezuje zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, 2019/2000, konkrétně v § 3.

² BOULAOUD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

Při nabývání majetku (získávání, nakupování) metodou koupě spočívá podstata v koupi jednotlivých aktiv (produktů) pro příslušný subjekt. Jedná se nabývání majetku úplatně většinou na základě obchodní smlouvy. Existují totiž ještě další způsoby nabývání, získávání majetku, kdy se nejedná o akvizici – např. darování, dědění, převodem např. u subjektů veřejné správy mezi jednotlivými subjekty veřejné správy, který rozeznává mimo jiné i zákon o majetku státu.

Dva pohledy na podstatu majetkové akvizice lze rozlišit následovně:

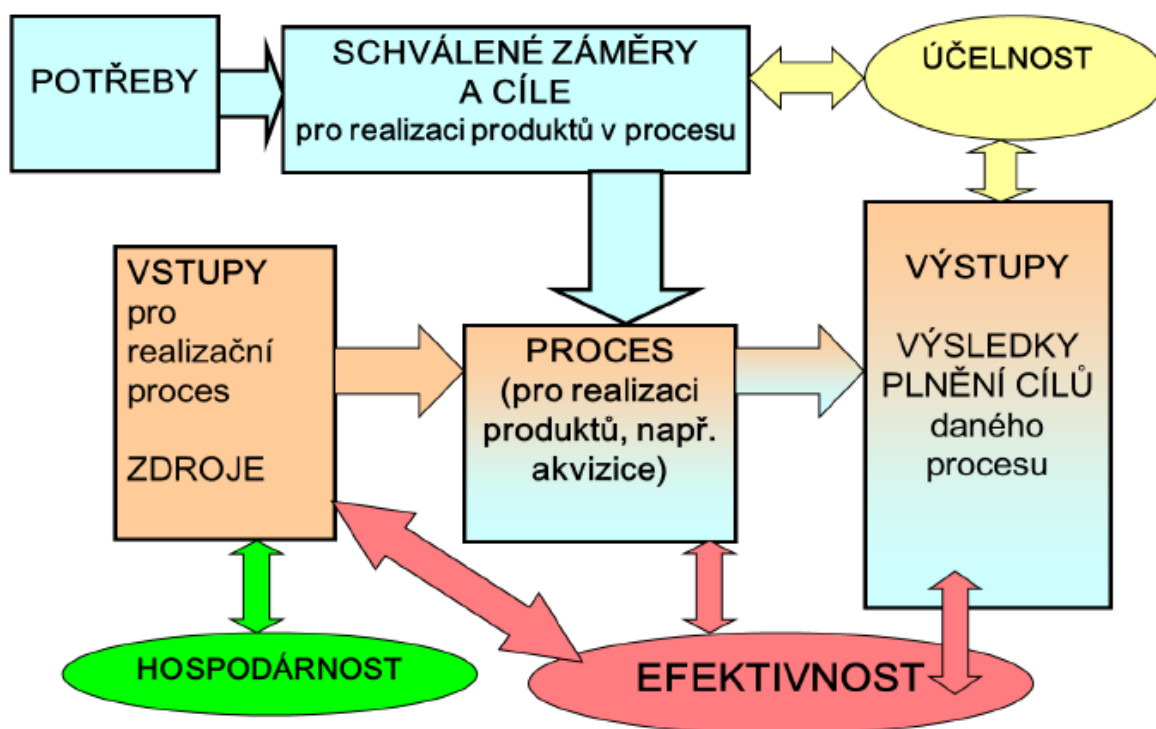
1. Akvizice jako cíl procesu nabývání – tzn. získávaná věc, přírůstek, kdy nakupovaný produkt je spojen s otázkami proč, co a za co kupujeme. Cíl akvizičního procesu - nakupovaný produkt ovlivňuje průběh „technologii“ akvizičního procesu např., jaký model akvizičního procesu použít (např. ve smyslu zákona o veřejných zakázkách), proč má probíhat akviziční proces právě tímto způsobem, za co máme nejlépe nakoupit a jak jsme nakonec koupili nakupovaný produkt?

2. Akvizice jako proces nabývání (pořizování, získávání, nakupování), kdy konkrétním produktem - výstupem akvizičního procesu je dílčí produkt – tzv. služba nákupu. Službu jako produkt - výstup akvizice je spojen s otázkami, proč a jak nakupujeme. Služba jako produkt má specifické vlastnosti (nehmotnost, neoddělitelnost, zničitelnost, variabilitu, nemožnost vlastnictví).

Z pohledu nákupu / akvizic tedy musíme řešit, co nakupujeme jako výsledek činnosti ve vztahu k efektivnosti zajištění výstupu, pro který je tato akvizice nezbytná, ale rovněž nákup jako proces jeho zajištění a efektivnost jeho samotného.

Principy 3E (hospodárnost, efektivnost a účelnost) a správnost

Definice pojmů správnost, hospodárnost, efektivnost, účelnost je obsažena v ustanovení § 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, podle kterého je jedním z hlavních cílů finanční kontroly prověřování hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy.

Zdroj: Ministerstvo financí: CHJ 16 - Metodická pomůcka pro audit výkonu v orgánech veřejné správy.
<http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2004/pokyn-chj-16-12474>

Obrázek č. 1 Znázornění efektivity, hospodárnosti a účelnosti v podmínkách organizace při realizaci procesu nabývání produktů – akvizici

Další obsahové vymezení správnosti, hospodárnosti, efektivity a účelnosti nabízejí například auditní standardy INTOSAI,³ jejichž definice jsou mezinárodně uznávány. Definice z auditních standardů INTOSAI jsou přebírány do navazujících dokumentů (vč. směrnic ES) a z obsahově obdobných definic vychází rovněž OECD⁴ či Evropský účetní dvůr⁵.

Správnost (Accuracy)

To znamená jejich soulad s právními předpisy a dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností. Správnost je míra přesnosti, to znamená rozdílu jednoho výsledku a referenční (očekávané) hodnoty. Popisuje se zjištěnou chybou.

Hospodárnost (Economy)

Je takové použití veřejných prostředků k zajištění stanovených úkolů, kdy dojde k co nejnižšímu vynaložení veřejných prostředků a zároveň je dodržena odpovídající kvalita plněných úkolů. Hospodárna je tedy taková činnost, u níž jsou minimalizovány náklady na zdroje (finanční, lidské, věcné) a zároveň je dodržena požadovaná kvalita zdrojů z hlediska potřeb dané činnosti. Princip hospodárnosti vyžaduje, aby zdroje použité subjektem při

provádění jeho činností byly k dispozici ve správnou dobu, v dostatečném množství, v přiměřené kvalitě a za nejvýhodnější cenu.

Efektivnost (Effectiveness)

Je takové použití veřejných prostředků, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění. Efektivní je taková činnost, která optimalizuje využití zdrojů organizace/programu/ činnosti ke tvorbě výstupů, tj. dosažení maximálního výstupu z daných zdrojů či dosažení daného výstupu s minimem zdrojů a při zachování kvality výstupů. Princip efektivnosti vyžaduje dosažení co nejlepšího vztahu mezi zdroji použitými na danou činnost a dosaženými účinky, a to jak z pohledu jednotlivé akce / činnosti / projektu, tak i z pohledu věcně souvisejících akcí / činností projektů (tj. trvale dosahované efektivnost).

Účelnost (Efficiency)

Je takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů. Účelná je činnost, jež dosahuje stanovené cíle, tj. musí být uspokojena příslušná potřeba. Princip účelnosti vyžaduje dosažení stanovených cílů dané činnosti a zamýšlených účinků.

Postup podle principů 3E lze uplatnit např. v:

Řešení životního cyklu nakupovaného produktu: při identifikování potřeby nakupovaného produktu; při identifikování nakupovaného produktu; při průběhu akvizičního procesu; průběhu dalších etap a procesů životního cyklu³ a dále v: životním cyklu systému; činnosti organizačního celku; rámci procesu(ů); činnosti jednotlivce(ů).

³ Standard Procesy životního cyklu systémů v NATO popisuje procesy životního cyklu vedoucí k zajištění úspěšného zavedení systému. Jednotlivé procesy popisuje ve vztahu k fázím životního cyklu systému v NATO. Cílem je vedle úspěšného zavedení, rovněž řízení jeho provozu a spolehlivosti, modernizace a vyřazení. Stejně jako další obranné standardy i tento má, prostřednictvím zavedení systému řízení životního cyklu členskými státy NATO a rovněž jeho využíváním programy a agenturami NATO, zajistit interoperabilitu, komunikaci, spolupráci a kooperaci mezi složkami NATO, a to za současné minimalizace nákladů životního cyklu předmětného systému. Jedná se administrativní návod na řešení komplexního mezinárodního projektu a je přizpůsoben podmínkám ČR definovaným v zákonech a souvisejících vyhláškách a vnitřních předpisech ČR. (České obranné standardy 051655 Procesy životního cyklu systémů v NATO [online]. Úřad pro obrannou standardizaci, katalogizaci a státní ověřování jakosti 2020 [cit. 2020-08-29]. Dostupné z: <http://www.oos-data.army.cz/cos/cos/051655.pdf>) - BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

Hodnocení akvizic

Při výběru a hodnocení dodavatelů probíhají celým rozhodovacím procesem následující otázky:

- Co, chceme výběrem dosáhnout?
- Kdo, bude výběr a hodnocení provádět?
- Jak, stanovit kritéria výběru a hodnocení a jak je vyhodnocovat?
- Kdy, provést výběr a hodnocení?
- Proč výběr a hodnocení provádíme?

Obecný metodický postup při rozhodovací činnosti:

- Vymezení problému a identifikace možností jeho řešení,
- Stanovení možných cílů řešení,
- Analýza rámcových podmínek řešení,
- Stanovení alternativ postupů řešení problému,
- Určení kritérií k hodnocení alternativ,
- Provedení hodnocení a třídění alternativ,
- Provedení výběru nejvhodnější alternativy,
- Realizace nejvhodnější alternativy.

Nákup a jeho základní východiska ve veřejném sektoru⁴

V resortu obrany lze v souvislosti s čerpáním omezených zdrojů a rozpočtováním zmínit prioritizaci potřeb v závislostech na cílech resortu obrany a bezpečnostní situaci, která proces nákupu rovněž ovlivňuje, dále má dopad charakter vnějšího i vnitřního prostředí, ve kterém bude nákup resp. úplatné nabývání zajištěno a charakter organizační složky samotné a jejích cílů.

Právní základ pro zadávání veřejných zakázek v ČR je zásadně ovlivněn zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů⁵. Zákon o zadávání veřejných zakázek promítl podstatnou část směrnic z úrovně EU. Základní z nich jsou zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/25/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy

⁴ BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

⁵ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek ve znění pozdějších předpisů. Částka 51/2016.

⁶ Document 32014L0024 [online]. EUR-Lex Access to European Union Law [Citace: 01. 09. 2020]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0024/>

a poštovních služeb⁷. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/81/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci postupů při zadávání některých zakázek na stavební práce, dodávky a služby zadavateli v oblasti obrany a bezpečnosti.⁸

Jako doplňující právní úpravu zadávání veřejných zakázek v ČR lze odkázat na zákon o majetku státu,⁹ který mimo jiné pojednává o formách jeho nabytí, kde vedle bezúplatných forem nabytí majetku ČR (§ 12), hovoří právě o tzv. úplatném nabytí majetku státu, který má být na základě písemné smlouvy. V okamžiku, kdy dochází k uzavření smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem je potřeba neopomenout z tohoto pohledu zákon o finanční kontrole¹⁰ a související prováděcí vyhlášku¹¹. Pakliže bude docházet k nabytí na základě smlouvy o hodnotě minimálně 50 tisíc Kč bez DPH, dotýká se procesu nabývání rovněž zákon o registru smluv¹², který je v gesci Ministerstva vnitra České republiky (MV ČR).

Funkce nákupu¹³

Základní funkcí nákupu, tedy nyní již označeném i jako akvizice (činnosti nákupu - akvizice jako nabývání, získávání majetku) je zabezpečení vstupů – produktů do reprodukčního procesu subjektu, a to:

- v požadovaném technickém rozsahu,
- v požadovaném množství,
- v požadované ceně,
- v kvalitě,
- sortimentu,
- čase,
- v místě,
- s respektováním kritérií optimálnosti (efektivnosti, hospodárnosti, účelnosti, apod.).

⁷ Document 32014L0025 [online]. EUR-Lex Access to European Union Law [Citace: 01. 09. 2020]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0025/>

⁸ Document 32009L0081 [online]. EUR-Lex Access to European Union Law [Citace: 01. 09. 2020]. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32009L0081/>

⁹ Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Částka 65/2000.

¹⁰ Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Částka 122/2001.

Právě v zákoně o finanční kontrole je v § 4 jeden z hlavních cílů finanční kontroly zajištění ekonomického, hospodárního a účelného výkonu veřejné správy.

¹¹ Vyhláška č. 416/2004 Sb. Vyhláška, kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb. Částka 136/2004.

¹² Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Částka 144/2015.

¹³ BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

„Základní funkcí nákupu je zabezpečit bezporuchový chod výrobních i nevýrobních procesů“¹⁴ organizace. Z čehož vyplývá základní funkce útvaru nákupu: „efektivní zabezpečení předpokládaného průběhu základních, pomocných a obslužných výrobních i nevýrobních procesů surovinami, materiálem a výrobky v potřebném množství, sortimentu, kvalitě, času a místě.“¹⁵¹⁶

Funkce nákupu souvisí se základním pojetím nákupu. Vezmeme-li funkci nákupu v opatrování, jedná se tedy o činnost nákupu zajištění potřeb organizace. Nákup v tomto smyslu své funkce obstarávání tak výhradně souvisí se zajištěním hmotných statků a služeb. Pokud spatřujeme funkci nákupu v zásobování, pak je zdůrazněna stránka zajišťování hmotných statků. Pod nákupem může být rovněž viděna funkce materiálového hospodářství, která zdůrazňuje funkci nákupu v respektování hospodárnosti, jakožto kritéria ekonomické optimálnosti (racionality). Nákupní funkce je tedy někdy označována jako funkce zásobovací či jinak opatrovací a slouží k zajištění organizačních potřeb. Pokud se pohybujeme v organizaci zajišťující produkty ve formě služeb, pak je situace obdobná, jako v oblasti obchodní organizace, kde dochází k nákupu za účelem dalšího prodeje. Co do historického vývoje, bylo na úkoly nákupu a jeho základní funkce nahlíženo rovněž v různých formách, a to zejména s ohledem na podobu ekonomiky a její charakter. Od úlohy nákupu jako čistě formy zásobování potřebného pro zajištění naplánované produkce, a to bez ohledu na realizaci této produkce na trhu jsme se dostali do fáze vnímání nákupu jako samotného aktu dodání požadovaného, a s tím souvisejícími činnostmi, až po vnímání formy tzv. marketingového pojetí nákupu.¹⁷

Východiska ze zákona o zadávání veřejných zakázek¹⁸

Předmět úpravy ZVZ (§1)

- a) **pravidla pro zadávání veřejných zakázek**, včetně zvláštních postupů předcházejících jejich zadání,
- b) **povinnosti dodavatelů při zadávání veřejných zakázek** a při zvláštních postupech předcházejících jejich zadání,
- c) **uveřejňování informací o veřejných zakázkách**,

¹⁴ LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno: Computer Press, 2004. Vysokoškolské učebnice. ISBN 80-251-0174-6.

¹⁵ LUKOSZOVÁ, Xenie. *Nákup a jeho řízení*. Brno: Computer Press, 2004. Vysokoškolské učebnice. ISBN 80-251-0174-6.

¹⁶ BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

¹⁷ BOULAOUAD, Jana, OLEJNÍČEK, Aleš, MÜLLNER, Vojtěch, NEČAS, Kamil, BRIZGALOVÁ, Lenka, FLACHBART, Alojz. *Finanční řízení ve veřejném sektoru – Při zajišťování bezpečnosti a obrany*. Hodonín: Tiskárna Brázda, 2020. 320 s. ISBN 978-80-87387-73-3.

¹⁸ Část plně vychází ze zákona a souvisejících komentářů k němu: zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

- d) **zvláštní podmínky fakturace za plnění veřejných zakázek,**
- e) **zvláštní důvody pro ukončení závazků ze smluv na veřejné zakázky,**
- f) **informační systém o veřejných zakázkách,**
- g) **systém kvalifikovaných dodavatelů,**
- h) **systém certifikovaných dodavatelů,**
- i) **dozor nad dodržováním tohoto zákona.**

Veřejné zakázky upravuje zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále ZZVZ). ZZVZ má 279 paragrafů a obsahuje také 6 příloh, nabyl účinnost dnem 1. 10. 2016. Všechny limity, které jsou v ZZVZ uvedeny, jsou bez daně z přidané hodnoty (dále DPH). ZZVZ je zpracován na základě příslušných předpisů Evropské unie (dále EU)

Zadání veřejné zakázky (§2)

Zadáním veřejné zakázky se pro účely tohoto zákona rozumí uzavření úplatné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem, z níž vyplývá povinnost dodavatele poskytnout dodávky, služby nebo stavební práce.

Při zadávání veřejných zakázek jde o to, aby v rámci soutěže byly vybrány ty dodávky, které budou mít nejpriznivější ceny a parametry. Zohlednit je však přitom nutné i tu skutečnost, že průběh zadávání vyžaduje i vynaložení určitých nákladů.

Veřejná zakázka

Veřejnou zakázkou je veřejná zakázka dle § 14 :

- na dodávky podle § 14 odst. 1;

Veřejnou zakázkou **na dodávky** je veřejná zakázka, jejímž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce. Pořízením se rozumí zejména koupě, nájem nebo pacht.

- na služby podle § 14 odst. 2;

Veřejnou zakázkou na služby je veřejná zakázka, jejímž předmětem je poskytování jiných činností než stavebních prací.

- na stavební práce podle § 14 odst. 3;

Veřejnou zakázkou na stavební práce je veřejná zakázka, jejímž předmětem je:

- poskytnutí činnosti uvedené v oddílu 45 hlavního slovníku jednotného klasifikačního systému pro účely veřejných zakázek podle přímo použitelného předpisu Evropské unie,[\[6\]](#)
- zhotovení stavby, nebo
- poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi podle písmene a) nebo b).
- koncese na služby podle § 174 odst. 3;
- koncese na stavební práce podle § 174 odst. 2.

Zadavatel je povinen zadat veřejnou zakázku v zadávacím řízení, není-li dále v zákoně stanoveno jinak.

Druhy zadávacích řízení (§3)

ZŘ dle zákona nabývá devíti podob, a to = druhy zadávacího řízení:

- zjednodušené podlimitní řízení,
- otevřené řízení,
- užší řízení,
- jednací řízení s uveřejněním,
- jednací řízení bez uveřejnění,
- řízení se soutěžním dialogem,
- řízení o inovačním partnerství,
- koncesní řízení,
- řízení pro zadávání VZ ve zjednodušeném režimu. (§ 3 zákona č. 134/2016 Sb)

Zadavatel VZ (§ 4)

Za zadavatele se podle tohoto zákona považuje:

- veřejný zadavatel - Česká republika, státní příspěvková organizace, územní samosprávný celek, jiná právnická osoba

- 1. založená či zřízená za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu (nemá průmyslovou nebo obchodní povahu),
- 2. je financována či ovládána státem nebo jiným veřejným zadavatelem (státní příspěvkové org.);
- osoba, která k úhradě nadlimitní nebo podlimitní veřejné zakázky použije více než 200.000.000,- Kč, nebo více než 50 % peněžních prostředků, poskytnutých z:

a) rozpočtu veřejného zadavatele,

b) rozpočtu Evropské unie nebo veřejného rozpočtu cizího státu s výjimkou případů, kdy je veřejná zakázka plněna mimo území Evropské unie.

Veřejným zadavatelem je:

Česká republika; v případě České republiky se organizační složky státu považují za samostatné zadavatele,

- Česká národní banka,
- státní příspěvková organizace,
- územní samosprávný celek nebo jeho příspěvková organizace,
- jiná právnická osoba, pokud
 - byla založena nebo zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a
 - jiný veřejný zadavatel ji převážně financuje, může v ní uplatňovat rozhodující vliv nebo jmenuje nebo volí více než polovinu členů v jejím statutárním nebo kontrolním orgánu.

Dodavatel VZ (§ 5)

Dodavatelem se rozumí osoba, která nabízí poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací, nebo více těchto osob společně.

Za dodavatele se považuje i pobočka závodu; v takovém případě se za sídlo dodavatele považuje sídlo pobočky závodu.

Zásady zadávání veřejných zakázek (§6)

Transparentnost můžeme vnímat jako průhlednost celého procesu. V praxi je zásada naplňována prostřednictvím poskytování, uveřejňování a uchovávání informací o veřejné

zakázce. Jejím cílem je předcházet podvodům při zadávacím řízení a zajistit spravedlivý průběh výběru dodavatele. (Herman, 2016)

Transparentnost je velice důležitá v oblasti předcházení korupce, představuje jednu z pěti základních částí obligatorního obsahu „Rezortního interního protikorupčního programu Ministerstva obrany“, který vymezuje tento pojem: „*Transparentnost především představuje další rozvoj aktivního zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky a o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace. Umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu.*“ (Ministerstvo obrany ČR, 2016, p. 6)

Spočívá v přiměřeném postupování zadavatele ve všech fázích zadávacího řízení. Zákon o zadávání veřejných zakázek nově definuje přiměřenost jako jednu ze zásad zadávání veřejných zakázek, která v předchozím zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách nebyla uvedena. Zásada je uplatňována zejména při nastavení zadávacích podmínek, tak aby odpovídaly charakteru a předmětu veřejné zakázky. Dále je zásada promítnuta na postup zadavatele u veřejných zakázek malého rozsahu (dále jen „VZMR“), kde nemůže zadavatel po dodavateli vyžadovat formalizované řízení za cenu překročení transakčních nákladů hodnoty veřejné zakázky. (Herman, 2016)

Zadavatel zajistí stejné podmínky pro všechny dodavatele, kdy v průběhu zadávacího procesu přistupuje k dodavatelům shodně, nikoho nezvýhodňuje a ani neomezuje. (Herman, 2016)

Zadavatel má povinnost dodržovat během celého zadávacího procesu zásadu zákazu diskriminace. Jednou z možností je znemožnění určitému dodavateli zúčastnit se zadávacího řízení z hlediska nepřiměřenosti v zadávací dokumentaci.

Dále je zakázáno diskriminovat dodavatele z jiných členských států EU či států, které mají s EU nebo ČR uzavřenou mezinárodní smlouvu umožňující přístup na český trh veřejných zakázek. (Herman, 2016)

Druhy veřejných zakázek (§14)

Podle předmětu se dělí zakázky:

1. **na dodávky** - jejímž předmětem je pořízení věcí, zvířat nebo ovladatelných přírodních sil, pokud nejsou součástí veřejné zakázky na stavební práce podle odstavce 3. Pořízením se rozumí zejména koupě, nájem nebo pacht.;

2. **na služby** jejímž předmětem je poskytování jiných činností, než uvedených v odstavci 3.

3. **na stavební práce:**

a) poskytnutí činnosti dle hlavní slovník jednotného klasifikačního systému Veřejných zakázek,

b) zhotovení stavby,

c) poskytnutí souvisejících projektových činností, pokud jsou zadávány společně se stavebními pracemi podle písmene a) nebo b).

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky (§16 -23)

Před zahájením zadávacího řízení nebo před zadáním veřejné zakázky stanoví zadavatel předpokládanou hodnotu veřejné zakázky.

Předpokládanou hodnotou veřejné zakázky je zadavatelem předpokládaná výše úplaty za plnění veřejné zakázky vyjádřená v penězích. Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se zahrne hodnota všech plnění, která mohou vyplývat ze smlouvy na veřejnou zakázku, není-li stanoveno jinak.

Do předpokládané hodnoty veřejné zakázky se nezahrnuje daň z přidané hodnoty.

Předpokládaná hodnota veřejné zakázky se stanoví na základě údajů a informací o zakázkách stejného či podobného předmětu plnění; nejsou-li k dispozici takové, vychází se z informací získaných průzkumem trhu, předběžnými tržními konzultacemi nebo jiným vhodným způsobem.

Režim veřejné zakázky (§ 24 a násl.)

Dle třetího dílu ZZVZ se VZ dělí na režimy, které jsou odvozeny od předpokládané hodnoty v případě, že se nejedná o zjednodušený režim. § 24 zákona č. 134/2016 Sb

Nadlimitní VZ je zakázka, jejíž finanční hodnota se rovná nebo převyšuje limit, který je zveřejněn v nařízení vlády, který zpracovává příslušný předpis EU, na základě § 25. § 25 zákona č. 134/2016 Sb

Podlimitní VZ je ta, která nedosahuje limitu na základě § 25.

VZ malého rozsahu není zadavatel povinen zadat v ZŘ, ale musí se řídit zásadami v § 6 (transparentnost, přiměřenost, rove zacházení, zákaz diskriminace, neomezení) § 31 (výjimka

pro VZMR, kdy zadavatel není povinen zadat v zadávacím řízení VZMR, ale musí u ní dodržet zásady par 6) zákona č. 134/2016 Sb a je to VZ, jejíž hodnota nepřesahuje nebo je rovna limitům:

- dodávky a služby – 2 000 000 Kč,
- stavební práce – 6 000 000 Kč. § 27 zákona č. 134/2016 Sb

§ 28 Vymezení některých dalších pojmů

Zadávací podmínky zadavatel

1. podmínky průběhu zadávacího řízení,
2. podmínky účasti v zadávacím řízení,
3. pravidla pro hodnocení nabídek,

Zadávací dokumentaci veškeré písemné dokumenty obsahující zadávací podmínky, sdělované nebo zpřístupňované účastníkům zadávacího řízení při zahájení zadávacího řízení, včetně formulářů a výzev.

Pokud nebyla žádost o účast, předběžná nabídka nebo nabídka zadavateli doručena ve lhůtě nebo způsobem stanoveným v zadávací dokumentaci, nepovažuje se za podanou a v průběhu zadávacího řízení se k ní nepřihlíží.

Režim veřejné zakázky (§ 129)

- Podle § 129 **Ve zjednodušeném režimu** zadává zadavatel VZ, včetně koncesí, na sociální a jiné zvláštní služby uvedené v příloze č. 4 k ZVZ.

Jedná se např. o služby:

Zdravotní péče, sociální péče a související služby, Administrativa sociálních a vzdělávacích služeb, služeb zdravotní péče a kulturních služeb, Hotelové a restaurační služby, Právní služby, Vyhledávací a bezpečnostní služby.

Průběh zadávacího řízení určuje zadavatel s ohledem na specifika zadávaných služeb. Zadavatel může s účastníky zadávacího řízení jednat. Zadavatel může v průběhu zadávacího řízení měnit zadávací podmínky, pokud tím nejsou narušeny zásady podle § 6.

Nadlimitní veřejná zakázka (§ 25)

- Jedná se o VZ, jejíž předpokládaná hodnota je buď rovna
anebo přesahuje limit, který je stanoven nařízením vlády pro nadlimitní VZ.

Podlimitní veřejná zakázka (§ 26)

- Jedná se o VZ, jejíž předpokládaná hodnota nedosahuje limitu pro nadlimitní VZ a zároveň přesahuje limit stanovený pro VZMR.

Veřejná zakázka malého rozsahu (§ 27)

- Jedná o VZ na dodávky či služby nebo na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota není vyšší než:
 - 2 000 000 Kč bez DPH na dodávky či služby;
 - 6 000 000 Kč bez DPH na stavební práce.

Tabulka 1: Limity veřejné zakázky

Předmět VZ/ Režim VZ	Nadlimitní VZ	Podlimitní VZ	VZMR
VZ na dodávky	Nad 3 873 000 Kč	Do 3 873 000 Kč	Do 2 000 000 Kč
VZ na služby	Nad 3 873 000 Kč	Do 3 873 000 Kč	Do 2 000 000 Kč
VZ na stavební práce	Nad 137 366 000 Kč	Do 137 366 000 Kč	Do 6 000 000 Kč

** jednotlivé limity jsou uvedeny v Kč bez DPH*

Zdroj: vlastní zpracování dle Nařízení vlády č. 172/2016

HODNOCENÍ NABÍDEK (v nadlimitní §114 a násl.

Hodnocení nabídek se provádí podle ekonomické výhodnosti nebo podle nejnížší nabídkové ceny. U hodnocení podle ekonomické výhodnosti se vždy jako kritérium stanoví nabídková cena a dále zejména kritérium provozních nákladů, požadavků na údržbu a technické či ekologické vlastnosti předmětu veřejné zakázky

Nabídky budou hodnoceny podle jejich ekonomické výhodnosti.- Ekonomická výhodnost nabídek se hodnotí na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality včetně

poměru nákladů životního cyklu a kvality. Zadavatel může ekonomickou výhodnost nabídek hodnotit také podle nejnížší nabídkové ceny nebo nejnížších nákladů životního cyklu.

Zadavatel musí v zadávací dokumentaci stanovit pravidla pro hodnocení nabídek, která zahrnují:

- a) kritéria hodnocení,
 - b) metodu vyhodnocení nabídek v jednotlivých kritériích a
 - c) váhu nebo jiný matematický vztah mezi kritérii.
- zadavatel musí stanovit, že nabídky budou hodnoceny podle ekonomické výhodnosti
 - hodnotí se na základě nejvýhodnějšího poměru nabídkové ceny a kvality (včetně poměru nákladů životního cyklu a kvality) nebo nejnížší nabídkové ceny
 - zadavatel nesmí podmínku na základě nejnížší ceny v: řízení s dialogem nebo IP; na služby uvedené v přílohách.

Východiska vnitřních předpisů MO ČR k úplatnému nabývání majetku ČR¹⁹

Rozkaz ministra obrany č. 55/2017, o úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v rezortu Ministerstva obrany

Rozkaz ministra obrany č. 55/2017, o úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v rezortu MO ze dne 1. prosince 2017 je klíčovým dokumentem akvizičních pracovišť rezortu obrany stanovující pravidla pro úplatné nabývání majetku, služeb a stavebních prací do vlastnictví státu a příslušnosti hospodařit Ministerstvu obrany.²⁰

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 60/2017 o jednotném postupu při úplatném nabývání majetku, služeb, a stavebních prací v rezortu obrany

Normativní výnos (dále jen „NVMO č. 60/2017“) dále konkretizuje akviziční plán, co do struktury a etap jeho sestavení. Pro decentrální běžné výdaje se sestavuje Věcný katalog stanovený na základě potřeb, obsahující seznam položek majetku hrazeného z běžných výdajů.

¹⁹ Rozkaz ministra obrany č. 55/2017, o úplatném nabývání majetku, služeb a stavebních prací v rezortu Ministerstva obrany

Normativní výnos Ministerstva obrany č. 60/2017 o jednotném postupu při úplatném nabývání majetku, služeb, a stavebních prací v rezortu obrany

²⁰ DP Terézia Ráchelová, Univerzita obrany, Akviziční proces na vybraném vojenském útvaru a jeho zefektivnění, Konzultant závěrečné práce: Ing. et Ing. Jana Boulaouad, Ph.D.

Dále je zde vymezený rozsah zpracování specifikace majetku pro potřeby decentrálních, ale i centrálních běžných výdajů. Pro oblast VZMR je, co se týče specifikace majetku, podstatný článek 7, pojednávající o odpovědnosti za zpracování specifikace v působnosti orgánu logistické služby v podřízenosti vedoucího organizačního celku. Nejdůležitější částí je pro akviziční pracoviště na úrovni brigáda / pluk, prapor článek 21, kde je přesně stanoven postup pro zadávání VZMR, ať už prostřednictvím elektronického nástroje, obecným zadávacím postupem či přímým zadáním. Zmíněné způsoby mají jednotlivé náležitosti či podmínky uvedené v tomto normativním výnosu, které musí být splněny, aby mohlo dojít k jejich použití. V části čtvrté je stanoven postup při plnění rámcových dohod v závislosti na jejím typu, odvíjející se od způsobu nabývání majetku. (NVMO č. 60/2017)²¹

Akviziční plán

(Plán potřeb Je plán, který obsahuje požadavky od věch jednotek a součástí útvaru. Z tohoto plánu následně vychází akviziční plán.)

- **Akviziční plán**

Akviziční plán obsahuje přehled majetku, jehož nabývání je předmětem VZ. Jeho součástí nejsou výdaje v oblasti výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Akviziční plán sestavuje odbor správce kapitoly sekce ekonomické ministerstva na období tří let, na základě střednědobého plánu a v souladu s návrhem rozpočtu a rozpočtovým výhledem na dané období. Akviziční plán schvaluje náměstek pro řízení sekce ekonomické ministerstva.

- **Struktura a sestavení akvizičního plánu**

Náměstek pro řízení sekce ekonomické stanoví normativním výnosem ministerstva proces sestavení akvizičního plánu a provádění jeho změn.

Specifikace

Specifikace je dokument obsahující informace o základních charakteristikách majetku a další požadavky spojené s jeho nabýváním. Specifikace majetku je součástí dokumentace VZ. Specifikace majetku pro potřeby centrálních běžných výdajů a pro potřeby programového financování obsahuje tyto části: titulní list, textová část, komoditní část a obecná část.

²¹ ²¹ DP Terézia Ráchelová, Univerzita obrany, Akviziční proces na vybraném vojenském útvaru a jeho zefektivnění, Konzultant závěrečné práce: Ing. et Ing. Jana Boulaouad, Ph.D.

Specifikaci majetku zpracovává odborný orgán logistické služby v podřízenosti vedoucího organizačního celku rezortu Ministerstva obrany v součinnosti s orgánem ekonomické služby organizačního celku rezortu MO. V případě nemovité infrastruktury zpracovává specifikaci majetku odborný orgán příslušného odboru AHNM.

Při nabývání majetku spojeného s ochranou utajovaných informací, majetku KRYPTO a kategorie Controlled Cryptographic Item (CCI) a dále při nabývání majetku zařazovaného do majetkového uskupení 2.4 a 6.2 a služeb majících vliv na kybernetickou bezpečnost je zpracovatel specifikace majetku povinen požádat o vydání stanoviska.

Zpracovatel specifikace majetku stanoví předpokládanou hodnotu VZ a ověří reálnost pořízení věcné potřeby na základě provedeného průzkumu trhu. Je-li předpokládaná hodnota VZ vyšší než 10 000 Kč bez DPH, zpracovatel specifikace majetku vyhotoví záznam o průzkumu trhu, který je součástí specifikace majetku.

Cena v místě a čase obvyklá

V určitých případech je důležité, aby zadavatel před uzavřením smluvního ujednání s dodavatelem provedl ověření ceny v místě a čase obvyklé. Netýká se VZMR do 10 tis. bez DPH.

Podle NVMO č. 60 – Čl. 21 (8) Je-li veřejná zakázka malého rozsahu zadána oslovením přímo jednoho dodavatele nebo nastane-li případ, že zadávající obdrží pouze jedinou nabídku v rámci zadávacího postupu, je zadávající povinen ověřit, zda cena obsažená v nabídce je cenou v místě a čase obvyklou.

Centrální a decentrální zadávání

- **Centrální zadávání**

Centrálním způsobem je nabývání majetek v režimu nadlimitních veřejných zakázek, podlimitních veřejných zakázek nebo veřejných zakázek malého rozsahu.

- **Decentrální zadávání**

Decentrálním způsobem je nabývání majetek v režimu veřejné zakázky malého rozsahu.

Profil zadavatele

Profil zadavatele je elektronický nástroj, na kterém zadavatel uveřejňuje informace a dokumenty ke svým veřejným zakázkám způsobem, který umožňuje neomezený dálkový

přístup. Internetová adresa profilu zadavatele musí být uveřejněna ve Věstníku veřejných zakázek. Základní vybrané informace o veřejné zakázce uveřejněné na profilu zadavatele musí mít podobu strukturovaných dat, jejichž základní popis je stanoven vyhláškou Ministerstva pro místní rozvoj.

Legislativa:

Profily zadavatelů podle zákona č. 137/2006 Sb., účinného do 30. 9. 2016

Profily zadavatelů podle zákona č. 134/2016 Sb., účinného od 1. 10. 2016

NEN

Národní elektronický nástroj je jedním z elektronických nástrojů, jenž byl uznán, že splňuje požadavky elektronického nástroje dle zákona č. 134/2016